gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
E-mailadres: J.Donner@barneveld.nl

Raadsvoorstel nr. 4298
Barneveld, 16 september 2025
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: Notitie Regionaal Energieperspectief Regio Foodvalley 2040 – wensen en bedenkingen

Samenvatting raadsvoorstel

Het voorstel beoogt input op te halen voor het op te stellen ontwerp Regionaal Energieperspectief Regio Foodvalley 2040

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Geen wensen en bedenkingen in te brengen ten aanzien van de uitgangspunten uit de notitie Regionaal Energieperspectief Regio Foodvalley 2040

1. Inleiding

In september 2024 heeft het AB Regio Foodvalley besloten om twee processen op te starten. Ten eerste de doorontwikkeling van de RES 1.0. Ten tweede het komen tot een Energieperspectief voor de regio, waarin de scenariostudie *Energiesysteem van de toekomst, een schets voor Regio Foodvalley in 2040* verder wordt gebracht tot één samengesteld scenario voor het energiesysteem van de regio per 2040.

Om de colleges en raden hierin mee te nemen heeft een 'roadshow' plaatsgevonden waarin de verschillende scenario's voor een energiesysteem zijn toegelicht en doorleefd en waarin nut en noodzaak voor het starten van beide processen met de college- en raadsleden zijn besproken. Deze 'Roadshow' vond plaats op 21 november 2024 voor de gemeenteraad Barneveld.

Het AB van Regio Foodvalley heeft naar aanleiding van de roadshow besloten eerst te starten met de ontwikkeling van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040. Het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 zet de stip aan de horizon, biedt de regio een wenkend perspectief voor de ontwikkeling van het energiesysteem voor de regio en daarmee de kaders voor de doorontwikkeling van de RES 1.0. De notitie in de bijlage bevat de uitgangspunten voor het op te stellen Regionaal Energieperspectief. De regio vindt het belangrijk om input op te halen op deze uitgangspunten, zodat dit verwerkt kan worden in het ontwerp Regionaal Energieperspectief.

2. Beoogd effect

Dit Regionaal Energieperspectief sluit aan op de Regionale Verstedelijkingsstrategie en andere regionale programma's. In het Regionaal Energieperspectief kunnen keuzes worden gemaakt waarmee richting kan worden gegeven aan de ontwikkeling van het energiesysteem voor de regio richting 2040 en stelt beleidskaders/uitgangspunten voor voorgenomen verdere uitwerking in een Regionaal Programma Energiesysteem**.** Het doel hiervan is uiteindelijk om met het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 in combinatie met het Regionaal Programma Energiesysteem te komen tot een toekomstbestendig energiesysteem, dat aansluit op de ambities van de regio. Het ophalen van wensen en bedenkingen geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om input mee te geven voor het concept Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040.

3. Argumenten

1.1. Een brede regionale visie op het energiesysteem van de toekomst is nodig om de de regionale ambities voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving mogelijk te maken.

De afgelopen jaren is de energietransitie in een enorme versnelling gekomen. Waar in 2019 de focus van de Regionale Energiestrategie (RES) vooral lag op het vergroten van het aanbod van duurzaam opgewekte energie via zonnepanelen en windmolens, is inmiddels duidelijk dat een succesvolle energietransitie vraagt om een brede regionale visie op het energiesysteem van de toekomst én het ontwikkelen van samenhangend beleid en maatregelen. De beschikbaarheid van voldoende en betaalbare duurzame energie wordt steeds meer sturend en structurerend voor welke ruimtelijk-economische ontwikkelingen waar en wanneer kunnen plaatsvinden. Ook in regio Foodvalley is er behoefte aan meer woningen, meer bedrijven(terreinen) en verduurzaming van de bestaande gebouwde omgeving, bedrijven en mobiliteit. Ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en ontwikkeling van het energiesysteem van de toekomst moeten hand in hand gaan. Het realiseren van deze ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vraagt veel van de samenleving. Overheden moeten samenhangend beleid formuleren en maatregelen nemen. Werken vanuit het integraal perspectief is randvoorwaardelijk om de brede pallet van ambities zoveel mogelijk waar te maken.

1.2. De uitgangspunten rondom het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 sluiten aan op provinciaal en lokaal beleid.

Het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 moet niet alleen aansluiten op de Regionale Verstedelijkingsstrategie en andere regionale programma's, maar ook op provinciale energievisies. Gemeenten kunnen het Regionaal Energieperspectief als richting gebruiken voor de lokale omgevingsvisie en/of energievisie. Gemeenten behouden de ruimte om hun rol en positie zelf in te vullen. Het proces rondom het vormgeven van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 vindt tegelijkertijd plaats met het opstellen van het gemeentelijke Energiebeleidsprogramma. Deze kaders van het Energiebeleidsprogramma zijn in lijn met de uitgangspunten van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040. De kaders van het Energiebeleidsprogramma staan naar verwachting 28 oktober ter vaststelling op de agenda van de gemeenteraad. Deze beleidsmatige aansluiting zorgt voor consistentie in beleidskeuzes, versterkt de uitvoeringskracht en vergemakkelijkt de afstemming met regionale partners en netbeheerders.

1.3 Het ophalen van wensen en bedenkingen faciliteert de kaderstellende rol van de gemeenteraad voor het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040

Door de gemeenteraad de mogelijkheid te bieden om wensen en bedenkingen mee te geven ten aanzien van de uitgangspunten in de notitie Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040, krijgt de gemeenteraad de kans om zijn kaderstellende rol te vervullen. Dit versterkt de democratische legitimiteit van het regionale beleid, doordat lokale volksvertegenwoordigers invloed kunnen uitoefenen op keuzes die impact hebben op hun gemeente.

4. Kanttekeningen

1.1. Het is belangrijk om ook op korte termijn en de komende jaren stappen te zetten richting de stip op de horizon van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040.

Het is van belang om niet alleen een visie op ons energiesysteem voor Foodvalley 2040 te ontwikkelen, maar ook na te denken over de concrete stappen die de komende jaren gezet moeten worden om daar te komen. Want om meerdere redenen (o.a. netcongestie, wespendief etc.) wordt duidelijk dat het regionale bod om 0,75 TWh te realiseren waarschijnlijk later dan 2030 gerealiseerd gaat worden. Daarnaast is het nodig om energiedragers in samenhang te bekijken én te kijken naar andere vormen van energie, dus niet alleen elektriciteit. Dit sluit aan op de landelijke ontwikkeling van de RES'en, waarin een breder perspectief wordt gehanteerd. De Regio is daarom voornemens de RES 1.0 door te ontwikkelen tot een Regionaal Programma Energiesysteem Regio Foodvalley dat zich richt op de periode tot 2035. Voor dit proces wordt een startnotitie opgesteld waarin proces en randvoorwaarden worden uitgewerkt.

1.*2. Het is belangrijk dat het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 niet een opzichzelfstaand proces of document is.*

Ontwikkelingen in het energie-domein kunnen niet los gezien worden van ambities op andere terreinen. Energieopgaven zijn ruimtelijk, maatschappelijk en systeemtechnisch verweven met bredere doelen zoals klimaatadaptatie, woningbouw, mobiliteit en economische ontwikkeling. Daarom ontwikkelen we het Regionaal Energieperspectief in nauwe samenhang met de Regionale Verstedelijkingsstrategie en de lopende gebiedsprocessen. Belangrijk is hierop aan te sluiten met concrete en onderbouwde informatie. De regio voert

daarom een kwantitatieve analyse energiesysteem 2035 - 2040 uit die de gesprekken over het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 kan voeden.

5. Financiën
De ontwikkeling van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 wordt gefinancierd uit de gemeentelijke bijdrage aan Regio Foodvalley, de rijksbijdrage NPRES 2024 - 2026 en de SPUK-bijdrage NPLW 2024 - 2026.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Alle gemeenteraden uit de Regio Foodvalley worden geconsulteerd om input mee te geven voor het ontwerp van het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040. De overige Foodvalley gemeenten hebben reeds hun input kunnen meegeven. De input uit de wensen en bedenkingenprocedure in de gemeente Barneveld volgt iets later. De eventuele ingediende wensen en bedenkingen worden gecommuniceerd met Regio Foodvalley en op dezelfde wijze en in hetzelfde document verwerkt als dat van de andere gemeentes. De komende maanden worden er momenten georganiseerd waarbij gemeenteraden geconsulteerd worden op het ontwerp Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040. De nadere invulling hiervan wordt nog uitgewerkt.

b) Communicatie

De komende maanden bij het komen tot het Regionaal Perspectief Foodvalley 2040 worden colleges en gemeenteraden via de gebruikelijke kanalen van de Regio en de gemeente geïnformeerd.

7. Vervolgstappen

- De regio werkt op dit moment aan de uitwerking van het ontwerp Regionaal Energieperspectief. De eventuele wensen en bedenkingen van de gemeenteraad op de uitgangspunten uit de notitie worden meegegeven voor verwerking in dat ontwerp.
- Het ontwerp Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040 wordt ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraden eind 2025.
- Vervolgens, na verwerking van de input uit de consultatieronde, volgt besluitvorming over het Regionaal Energieperspectief Foodvalley 2040, door Energieraad, Algemeen Bestuur Regio Foodvalley, colleges, gemeenteraden en de Verenigde Vergadering van het Waterschap.

8. Bijlagen
- Notitie Regionaal Energieperspectief Regio Foodvalley 2040
- Raadsbesluit Notitie Regionaal Energieperspectief Regio Foodvalley 2040

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak